

মণ্ডান

পরিষেবা | মে ২০২২

কৃষি, স্বাস্থ্য, পরিবেশ ও বাস্তবিদ্যা বিষয়ক, এই তথ্য-মাসিক কোনো সংবাদপত্র নয়, বরং সংবাদ বিনিময়-পত্র। এই বিনিময়-প্রয়াসে যুক্ত বাংলা-আসাম-ত্রিপুরা-বাংলাদেশ সহ বঙ্গভূমি বৃত্তের বিবিধ আঞ্চলিক সংবাদ-সাময়িকী।

চাষিদের আয় দ্বিগুণ হবে কি?

২৭/৬৪

কেন্দ্রীয় সরকার ২০১৬ সালের এপ্রিল মাসে ‘চাষিদের আয় দ্বিগুণ’ সংক্রান্ত বিষয় পরীক্ষা করে দেখার জন্য আন্তঃমন্ত্রক কমিটির সঙ্গে পরামর্শ করে। চাষিদের আয় দ্বিগুণ করার জন্য এই কমিটি বেশ কিছু কৌশলের সুপারিশ করেছিল। এই সুপারিশ ২০১৮ সালে সরকারের কাছে দেওয়া হয়েছিল। সুপারিশগুলি হল, ফসলের উৎপাদন বৃদ্ধি, প্রাণী সম্পদের উন্নতি সাধন, সম্পদ ব্যবহারে দক্ষতা বৃদ্ধি, উৎপাদন খরচ বাঁচানো, উন্নত মানের ফসল উৎপাদন, উচ্চ মূল্যের ফসলের বৃত্তান্ত ব্যবহার, ফসলের ন্যায় মূল্য বৃদ্ধি এবং কৃষিকাজ থেকে কৃষিকাজ নয় এমন পেশায় স্থানান্তর। এই সুপারিশ গৃহীত হওয়ার পর, সরকার অগ্রগতি পর্যালোচনা ও পর্যবেক্ষণের জন্য একটি এমপাওয়ার্ড কমিটির সঙ্গে পরামর্শ করছে বলে ৫ এপ্রিল লোকসভায় এক লিখিত উত্তরে জানিয়েছেন কেন্দ্রীয় কৃষি ও কৃষক কল্যাণ মন্ত্রী নরেন্দ্র সিং তোমর। মনে রাখবেন এটা ২০২২। চাষির আয় দ্বিগুণ হল কিনা তা জানার সময়। দেখা যাক এমপাওয়ার্ড কমিটি চাষিদের কতটা ক্ষমতাবান করতে পারে।

চালবাজ সরকার

২৭/৬৫

গতবছর স্বাধীনতার ৭৫ তম বর্ষপূর্তিতে লালকেল্লা থেকে প্রধানমন্ত্রী বলেছিলেন অপুষ্টি, মহিলা এবং শিশুদের বিকাশে সবথেকে বড় বাধা। তাদের পুষ্টির জন্য বেশন, মিড ডে মিল -এ ২০২৪ সাল অবধি ফার্টফায়েড চাল দেওয়া হবে।

অপুষ্টি দূর করতে ১৫টি রাজ্যের ১টি করে জেলায় পাইলট প্রজেক্ট হিসেবে ২০১৯-২০ সালেই এই চাল খাওয়ানোর প্রকল্প শুরু হয়েছিল। এই প্রকল্পের সম্পূর্ণ খরচ ধরা হয়েছে ২৭০০ কোটি টাকা।

প্রকল্পটির মূল লক্ষ্য, রক্তাল্পতা কমাতে লোহা বা আয়রন মেশানো চাল সরবরাহ করা। ২০১৬-১৮ সালের পুষ্টি সমীক্ষায় বিশেষজ্ঞরা সংশয় প্রকাশ করে বলেছিলেন, কৃত্রিম পদ্ধতিতে আয়রন মেশানো চাল অপুষ্টি কমাতে পারবে বলে মনে হয় না। তাঁরা বলেছিলেন, অপুষ্টি কমাতে ভিটামিন, প্রোটিন জাতীয় খাবারের ব্যবস্থা করা দরকার। সে সবের তোয়াক্তা না করে কেন্দ্রীয় সরকার পাইলট প্রকল্পটি শুরু করে দিয়েছিল। সে সময় সরকারের বক্তব্য ছিল, তিন বছর বাদে সমীক্ষা করে ভালো ফলাফল পাওয়া গেলে, তবেই সব অপুষ্টি মানুষের জন্য প্রকল্পটি চালু করা হবে।

সমীক্ষা করতা এগোল তা জানতে গ্রিনপিস, ইন্ডিয়ান কাউন্সিল অব মেডিক্যাল রিসার্চ (আইসিএমআর)-এ তথ্যের অধিকার আইনে আবেদন করেছিল। এই আবেদনে জানতে চাওয়া হয়েছিল, গর্ভবতী মহিলা, নতুন মা, পাঁচ বছরের কম বয়সী শিশু, অপুষ্টি শিশু এবং মায়েদের ফার্টফায়েড চাল খাওয়ানো এবং তার ফলাফল নিয়ে কোনো সমীক্ষা হয়েছে কিনা? আইসিএমআর জানিয়েছে, তারা এ নিয়ে কোনো সমীক্ষা করেনি। তবে তারা যেসব স্কুলে ৫-১২ বছরের বাচ্চাদের মিড ডে মিলে ফার্টফায়েড চালের ভাত দেওয়া হত, তাদের সঙ্গে যে স্কুলের বাচ্চারা সাধারণ চাল খেয়েছে, তাদের মধ্যে তুলনামূলক সমীক্ষা করেছিল। সেই সমীক্ষায় তারা এই দুই ধরনের স্কুলের ছাত্রছাত্রীদের মধ্যে পুষ্টির কোনো ফারাক দেখতে পায়নি।

ନ୍ୟାଶନାଲ ଇନସିଟିଟ୍ଟୁ ଅଫ ନିୟନ୍ତ୍ରିଶନେର ପ୍ରାକ୍ତନ ଉପ-ଅଧିକର୍ତ୍ତା ଡଃ ବୀଣା ଶକ୍ରନ୍ଥେର ମତେ, କୋଣୋ ଏକଟି ଶସ୍ୟ ବା ଖାଦ୍ୟ ସବ ପୁଷ୍ଟିର ଉଂସ ହତେ ପାରେ ନା । ଆର ସବାର ପୁଷ୍ଟିର ଜନ୍ୟ ଏକଇ ଧରନେର ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଅଗୁଖାଦ୍ୟର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଏହି ଧାରଣାଓ ବୈଜ୍ଞାନିକଭାବେ ଭୁଲ । ଏହାଡ଼ା ଚାଲେ ଆୟରନ ଯୋଗ କରାର ଫଳେ ଶରୀରେ ଏହି ଅଗୁଖାଦ୍ୟ ବେଶ ପ୍ରବେଶ କରତେ ପାରେ, ଯା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର ଜନ୍ୟ କ୍ଷତିକର ହତେ ପାରେ ।

ଶ୍ରୀନାମିକ ଇନ୍‌ଡିଆର ମତେ, ଦେଶେର ଖାଦ୍ୟ ବୈଚିତ୍ରେର ବ୍ୟବହାର ହଲ ଅପୁଷ୍ଟି ଏବଂ ରକ୍ତାଳତାର ମତୋ ସମସ୍ୟାର ସଠିକ ସମାଧାନ । ଏର ଜନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ଚାଲ ଏବଂ ଗମେର ଉପର ନିର୍ଭର ନା କରେ ଖାଦ୍ୟ ହିସେବେ ବାଜରା, ଡାଲ, ମରଣ୍ଗମି ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଫଳ, ଶାକସବଜି ଏବଂ କଦେର ବ୍ୟବହାର କରାର ଦରକାର । ସୂତ୍ର : ଡାଉନ୍ ଟୁ ଆର୍ଥ୍

କ୍ଷୁଧା ଦାରିଦ୍ର ପରିବେଶ ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ଉତ୍ସଦ

୨୭/୬୬

ଖିଦେ ଦୂର କରାର, ଦାରିଦ୍ର କମାନୋର, ପରିବେଶ ରକ୍ଷା କରାର ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତିକ ଉତ୍ସଦିର ଶକ୍ତି ରମେଛେ ଉତ୍ସଦେ । ଆମରା ଯା ଖାଇ ତାର ୮୦ ଶତାଂଶ ଗାଛପାଳା ଥେକେ ଆସେ । ଆମାଦେର ନିଃଶ୍ଵାସେର ୯୮ ଶତାଂଶ ଅଞ୍ଜିଜେନ ଗାଛପାଳା ସରବରାହ କରେ । ତବୁଓ, ଏତସବ ଜାନାର ପରାମର୍ଶ, ଆମାଦେର କାଜେକର୍ମେ ଉତ୍ସଦେର ଟିକେ ଥାକାର ଝୁକ୍କି କ୍ରମାଗତ ବାଢ଼େ । ଏସବ ଆଲୋଚନା ହଚ୍ଛେ ଉତ୍ସଦ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ନିୟେ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘେର ସଭାଯ ।

ସାମ୍ପ୍ରଦୟକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁସାରେ, ଉତ୍ସଦେର କିଟପତ୍ର ଏବଂ ରୋଗେର କାରଣେ ପ୍ରତି ବଚର ପ୍ରାୟ ୪୦ ଶତାଂଶ ଖାଦ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ଏହି ଅପରାଧ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ କୃଷି ଉଭୟକେଇ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । କାରଣ କୃଷି ଗ୍ରାମୀଣ ଜନଗୋଟୀର ଆୟର ପ୍ରଥାନ ଉଂସ ।

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତନ ଏବଂ ମାନୁଷେର କାଜକର୍ମ - ଇକୋଲାଜି ବା ବାନ୍ଧୁସଂସ୍ଥାନେର ପରିବର୍ତନ ଘଟାଛେ । ଜୀବବୈଚିତ୍ର ଧଂସ କରାନ୍ତେ ପାଶାପାଶି ପୋକାମାକଡ଼େର ବଂଶବୃଦ୍ଧିର ଜନ୍ୟ ଅନୁକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ତୈରି କରାନ୍ତେ ବିଜ୍ଞାନୀରା ବଲାନ୍ତେ, ପୋକାମାକଡ଼ ଏବଂ ରୋଗ ଥେକେ ଗାଛପାଳା ରକ୍ଷା କରାର ଆଗେ ଉତ୍ସଦ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା ଅନେକ ବେଶ କାଜେର । ଏର କାରଣ ହଲ, ପୋକାମାକଡ଼ ଏବଂ ରୋଗଗୁଲି ଏକବାର ଉତ୍ସଦେ ପ୍ରବେଶ କରିଲେ ତା ନିର୍ମଳ କରା ପ୍ରାୟାଇ କଟିଲା ହୁଏ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣେର ଜନ୍ୟ ରାସାୟନିକ କିଟନାଶକେର ଦରକାର ପଡ଼େ, ଯା ପ୍ରକୃତିର ଓପର ଭୟକର ପ୍ରଭାବ ଫେଲେ ।

କାଜେର ଆମଲା

୨୭/୬୭

ଆମଲକି ଖୁବଇ ଉପକାରୀ ଏକଟି ଫଳ । ପ୍ରତିଦିନ ଏକଟି ଆମଲକି ଖେଳେ ଶରୀରେର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ କ୍ଷମତା ବାଢ଼େ । କାଁଚା ଆମଲକି ଖାଓୟା ବେଶ ଉପକାରୀ । ତବେ ଆମଲକି ଶୁକିଯେ, ଆଚାର କିଂବା ମୋରାବା ବାନିଯେବେ ଖାଓୟା ହୁଏ ।

ଚୁଲେର ପରିଚାରୀର ଜନ୍ୟ ଆମଲକିର କୋଣୋ ଜୁଡ଼ି ନେଇ । ପ୍ରତିଦିନ ଆମଲକି ଖେଳେ ଚୁଲ ପଡ଼ା ବନ୍ଧ ହୁଏ । ଚୁଲେର ଗୋଡ଼ା ମଜବୁତ ହୁଏ । ଖୁସକିର ସମସ୍ୟା ଦୂର ହୁଏ । ଏହାଡ଼ା ଚୁଲ ବାଢ଼ିଲେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଆମଲକି ।

ଅସ୍ଵଲେର ସମସ୍ୟାଯ ଏହି ଫଳେର ରସ କାର୍ଯ୍ୟକର । ଏକ ଫ୍ଲାସ ଜଳେର ମଧ୍ୟେ ଆମଲକି ଗୁଡ଼ୋ ଓ ସାମାନ୍ୟ ଚିନି ମିଶିଯେ ଦିନେ ଦୁବାର ଖେଳେ ଅସ୍ଵଲ, ପେଟେର ଗୋଲମାଲ ଓ ବଦହଜମ କରେ । କେଟେ ଶୁକନ୍ତେ କରା ଆମଲକି ଜଳେ ଭିଜିଯେ ସେଇ ଜଳ ଖେଳେ ହଜମେର ସମସ୍ୟା ଦୂର ହୁଏ ।

ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ବାଢ଼ାତେ, ଦାଁତ ମଜବୁତ କରତେ ନିୟମିତ ଆମଲକିର ରସ ଖାଓୟା ଉଚିତ । ହାଁପାନି କମାତେ ଆମଲକିର ରସ କାର୍ଯ୍ୟକର । ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ଆମଲକିର ରସେର ସଙ୍ଗେ ମଧୁ ମିଶିଯେ ଖେଳେ ତ୍ରକେର କାଲୋ ଦାଗ ଦୂର ହୁଏ ଏବଂ ତ୍ରକେର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳତା ବାଢ଼େ ।

ମୁଖେ ରୁଚି ଓ ସ୍ଵାଦ ବାଢ଼ାତେ ଆର ମାନସିକ ଚାପ କମାତେ ନିୟମିତ ଆମଲକି ଖାନ । ଶରୀରେର ଅପ୍ରୋଜନିୟ ଚର୍ବି ଝାରାତେ, କୋଲେସ୍ଟେରଲେର ମାତ୍ରା କମାତେ ଓ ଡାଯାବୋଟିସ ପ୍ରତିରୋଧ କରତେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଆମଲକି । ଏହାଡ଼ା ସର୍ଦି-କାଶି, ପେଟ ବ୍ୟଥା ଓ ରକ୍ତାଳତା ବା ଅୟାନିମିଯା ଦୂର କରେ ଆମଲକି । ହେଲଥ ଅୟାଲାଟ୍ ସୂତ୍ରେ ଏ ଖବର ଜାନା ଗେଛେ ।

ବାଁଧାକପିତେ ସାହ୍ୟ

୨୭/୬୮

ବିଟେନେର ଏକଦଳ ବିଜ୍ଞାନୀ ଗବେଗଣା କରେ ଦେଖେଛେ, ବାଁଧାକପିର ମତୋ ପାତା ଜାତୀୟ ସବଜି ହଜମେ ସାହାୟ କରେ । ଆର ହଜମେର ସମୟ ଏଣ୍ଟଲି ଥେକେ କ୍ୟାନ୍ତାର ପ୍ରତିରୋଧୀ ଏକ ଧରନେର ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ବେର ହୁଯ । ବିଜ୍ଞାନୀରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେଛେ, ବାଁଧାକପି (ବ୍ରାସିକେସି ବା କ୍ରସିଫେରି) ପରିବାରେ କିଛୁ ସବଜି ଥେକେ ଯେ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ନିଃସରଣ ହୁଯ, ତା ଅନ୍ତେର ଆବରଣ ତୈରି ବାଧାହୀନ କରେ । ଫଳେ ପ୍ରତି ଚାର ପାଂଚଦିନେର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନତୁନ ଆବରଣ ତୈରି ହୁଯ । ଅନ୍ତେର ଆବରଣ ତୈରି ଏକଟି ଶାରୀରବୃତ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା । ସ୍ଵାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାର ନିଜେର ଥେକେଇ ଏହି ଆବରଣ ତୈରି ହୁଯ । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା କୋନୋ କାରଣେ ବାଧା ପେଲେ କ୍ୟାନ୍ତାର ହେଁଯାର ସନ୍ତାବନା ଥାକେ ।

ଗବେଗକରା ଆରୋ ବଲେଛେ, ମଲାଶ୍ୟର କ୍ୟାନ୍ତାର ପ୍ରତିରୋଧେ ବାଁଧାକପି, ବ୍ରାକଲି ଜାତୀୟ ସବଜି ଅନେକ ଉପକାରୀ । ତାଇ ଏଥିନ ଥେକେ ବାଁଧାକପି ବା ବ୍ରାକୋଲିର ମତୋ ସବୁଜ ରଙ୍ଗେ ପାତାଓୟାଲା ସବଜି ବେଶ ବେଶ ଖାଓୟାର ଚେଷ୍ଟା କରନ । ବ୍ରିଟିଶ ହେଲଥ ଜାର୍ନାଲ ସୁତ୍ରେ ଏ ଖବର ଜାନା ଗେଛେ ।

ସୁଖେର କଥା ବୋଲୋ ନା ଆର

ସୁବ୍ରତ କୁଣ୍ଡୁ

୨୭/୬୯

ମାନୁଷଜନ କତଟା ସୁଥି ତା ଜାନା ଯାଯ ଓୟାର୍ଡ ହ୍ୟାପିନେସ ରିପୋର୍ଟ ଥେକେ । ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ, ଦୋଲେର ଦିନ, ଏ ବଚରେ ଓୟାର୍ଡ ହ୍ୟାପିନେସ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶିତ ହେଁଥିଲ । ଏହି ରିପୋର୍ଟ କିନ୍ତୁ ଭାରତେର ନାଗରିକଦେର ଖୁଶିତେ ରାଙ୍ଗିଯେ ଦିତେ ପାରେନି । କାରଣ ସୁଖେର ତାଲିକାର ୧୪୬୮ ଦେଶେର ମଧ୍ୟେ ଆମାଦେର ସ୍ଥାନ ୧୩୬ ନସ୍ବରେ । ଏକଦମ ଶେମେର ଦିକେ । କାଟା ଘାୟେ ନୁନେର ଛିଟେ ଲେଗେଛେ, ସଖନ ଦେଖା ଗେଛେ ପ୍ରତିବେଶୀ ସବ ଦେଶ ଆମାଦେର ଥେକେ ‘ବେଶ ସୁଖେ’ ଆହେ । ଚିନ ୮୨, ନେପାଳ ୮୫, ବାଂଲାଦେଶ ୯୯, ପାକିସ୍ତାନ ୧୦୩, ମାଯାନମାର ୧୨୩, ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ୧୨୬ ନସ୍ବରେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବ ସୂଚକ ବା ତାଲିକାର ମତୋଇ ଫିନଲ୍ୟାନ୍ଡ, ଡେନମାର୍କ, ଆଇସଲ୍ୟାନ୍ଡ, ସୁଇଂଜାରଲ୍ୟାନ୍ଡ, ସୁଇଡେନ, ନରଓୟେ ଆର ମାର୍କିନ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରେ ମତ ‘ଉନ୍ନତ’ ଦେଶଗୁଲି ସୁଖେର ତାଲିକାରଓ ଓପବେର ଦିକେ ରଯେଛେ ।

ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘେର ସାସଟେନେବଲ ଡେଭଲପମେନ୍ଟ ସଲିଉଶନ ନେଟ୍‌ଓୟାର୍କ ଏହି ରିପୋର୍ଟଟି ପେଶ କରେ । ରିପୋର୍ଟ ତୈରି ପ୍ରକ୍ରିୟାଯା ବିଭିନ୍ନ ଦେଶେର ନାଗରିକଦେର ଫୋନ କରେ ଜାନତେ ଚାଓୟା ହୁଯ, ତାରା ସୁଥି କି ନା । ପାଶାପାଶି ହିସେବନିକେଶ ଚଲେ ସମୀକ୍ଷାଧୀନ ଦେଶଗୁଲିର ଆର୍ଥିକ ବୃଦ୍ଧିର ହାର, ଦେଶବାସୀର ଗଡ଼ ଆୟୁ, ସାମାଜିକ ସହାୟତା, କାଜ କରାର ସ୍ଵାଧୀନତା, ଦୁର୍ଗତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟେ । ଏହାଡ଼ା ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଵାଧୀନତା, ସରକାରେର ଉପର ଆସ୍ତା, ସୁହୃଦୀ ଜୀବନ୍ୟାପନେର ପ୍ରତ୍ୟାଶାର ମତୋ ମାପକାଠିଓ ରାଖା ହୁଯ ସୁଖ ମାପତେ । ଉପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟାଗ୍ୟ ହଲ, ଏସବ ମାପକାଠିଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ‘ଉନ୍ନତି’ର ତାଲିକାତେଓ ବ୍ୟବହାର କରା ହୁଯ । ଆର ତାଇ ‘ଉନ୍ନତ’ ଦେଶଇ ସୁଥି ଦେଶ ହେଁ ଯାଯା । ପରୋକ୍ଷେ ବଲା ହୁଯ, ଦେଖ ବାପୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଭ ଆର ଲୋଭେର ଉନ୍ନୟନ ମଦ୍ଦେଲେଇ ତୋମାର ସୁଖ ଲୁକିଯେ ରଯେଛେ ।

ହ୍ୟାପି ପ୍ଲ୍ୟାନେଟ ଇନଡେକ୍ସ ହଲ, ଦୀର୍ଘସ୍ଥାଯୀ ଭାଲୋ ବା ଆନନ୍ଦେ ଥାକାର ଏକଟି ମାପକାଠି ଯାକେ ଇଂରାଜିତେ ‘ସାସଟେନେବଲ ଓ଱େଲବିଯିଂ’ ବଲେ । ଏଟା ମାପା ହୁଯ ତିନଟି ସୂଚକେର ମାଧ୍ୟମେ ।

- ପରିତ୍ରଣ ଜୀବନ - ଲୋକେରା ତାଦେର ଜୀବନ ନିଯେ କତଟା ସନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ (ଏଟା ମାପା ହୁଯ ଗଲାପ ଓୟାର୍ଡ ପଦ୍ଧତିର ମାଧ୍ୟମେ)

● ଆୟୁଷ୍କାଳ - ମାନୁମ ସାଧାରଣତ କତଦିନ ବେଁଚେ ଥାକେ (ଏହି ତଥ୍ୟ ନେଓଯା ହୟ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘେର ଉନ୍ନୟନ କର୍ମସୂଚି ବା ଇଟ୍‌ଏନ୍‌ଡିପି ସଂଗ୍ରହୀତ ତଥ୍ୟ ଥେକେ) ।

● ଇକୋଲଜିକାଲ ଫୁଟ ପ୍ରିନ୍ଟ ବା ପରିବେଶ ପଦାଙ୍କ - ବିଭିନ୍ନ ଦେଶେର ଆୟତନ ଏବଂ ତାଦେର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ବ୍ୟବହାରେର ଫଳେ ପରିବେଶେର ଓପର ଯେ ଚାପ ବା ପ୍ରଭାବ ତୈରି ହୟ ତାର ମାପକାଟି । ଏଟା ମାପା ହୟ ପ୍ଲୋବାଲ ହେକ୍ଟର ଦିଯେ (ଏହି ତଥ୍ୟ ନେଓଯା ହୟ ପ୍ଲୋବାଲ ଫୁଟ ପ୍ରିନ୍ଟ ନେଟ୍‌ଓୟାର୍କ ଥେକେ) । ପରିତ୍ତପ୍ତ ଜୀବନ ମାନେର ସଙ୍ଗେ ଆୟୁଷ୍କାଳ ଗୁଣ କରେ ସେଇ ଗୁଣଫଳକେ ପରିବେଶ ପଦାଙ୍କ ଦିଯେ ଭାଗ କରେ ହ୍ୟାପି ପ୍ଲ୍ୟାନେଟ୍ ଇନ୍ଡେକ୍ସ ତୈରି ହୟ । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ହଲ, ପରିତ୍ତପ୍ତ ଜୀବନ ମାନେର ମଧ୍ୟେ ସାମ୍ଯ ବିଷୟଟିଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଯେ ଦେଖା ହୟ ।

ବୋବାର ଜନ୍ୟ ଏକଟି ସହଜ ଉଦାହରଣ ନେଓଯା ଯାକ । ଧରା ଯାକ ଫିନଲ୍ୟାନ୍ଡ, ଯେ ଦେଶଟି ଓ୍ଯାର୍ଲିଂ ହ୍ୟାପିନେସ ଇନ୍ଡେଙ୍ଗ୍ରେର ୧ ନୟରେ ରଯେଛେ ତାର ପରିତ୍ତପ୍ତ ଜୀବନ ମାନ ଏବଂ ଆୟୁଷ୍କାଳେର ଗୁଣଫଳ ୯୦ ଆର କୋସ୍ଟାରିକାର ୭୦ । କିନ୍ତୁ ପରିବେଶ ପଦାଙ୍କ ଅନୁୟାୟୀ ଫିନଲ୍ୟାନ୍ଡେର ପ୍ରକୃତିର ଓପର ପ୍ରଭାବ ବା ଚାପ ୯ ଏବଂ କୋସ୍ଟାରିକାର ୫ ପ୍ଲୋବାଲ ହେକ୍ଟର । ଏବାରେ ଭାଗ କରିଲେ ଫିନଲ୍ୟାନ୍ଡେର ନୟର ହବେ ୧୦ । ଆର କୋସ୍ଟାରିକାର ନୟର ହବେ ୧୪ । ଅର୍ଥାତ୍ ହ୍ୟାପି ପ୍ଲ୍ୟାନେଟ୍ ଇନ୍ଡେକ୍ସ ଅନୁୟାୟୀ କୋସ୍ଟାରିକା ଏଗିଯେ ।

ହ୍ୟାପି ପ୍ଲ୍ୟାନେଟ୍ ଇନ୍ଡେକ୍ସ - ଏ ଜୀବନଧାରଣେର ଗୁଣଗତ ମାନ କତଟା ଭାଲୋ ତାର ଓପର ନିର୍ଭର କରେ ସୁଧୀ ଦେଶେର ତାଲିକା ତୈରି ହୟ ନା । ଏହି ସୂଚକେ ଦେଖା ହୟ, କାରା ପରିବେଶେର ଓପର ସବଥେକେ କମ ଚାପ ବା ପ୍ରଭାବ ଫେଲେ, କୋନ ଦେଶ ସବଥେକେ ବେଶି ସଂଖ୍ୟକ ମାନୁଷକେ ଦୀର୍ଘ ଏବଂ ପରିତ୍ତପ୍ତ ଜୀବନ ଦିତେ ପାରଛେ ।

ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ହ୍ୟାପି ପ୍ଲ୍ୟାନେଟ୍ ଇନ୍ଡେକ୍ସ ହଲ ପ୍ରଥମ ସୂଚକ ଯେଥାନେ ସୁଖେ ଥାକାର ସଙ୍ଗେ ପରିବେଶକେ ଏତ ବ୍ୟାପକଭାବେ ଯୁକ୍ତ କରା ହଲ । ଆର ମଜାର ବ୍ୟାପାର ହଲ, ହ୍ୟାପି ପ୍ଲ୍ୟାନେଟ୍ ଇନ୍ଡେକ୍ସ - ଏ ଥାକା ଦେଶ କୋସ୍ଟାରିକା ଏବଂ ଭାନୁଆଟ୍ର ସେନାବାହିନୀ ନେଇ ପାନାମାର୍ଓ ।

ସବ ସୁଖେର ସୂଚକ ନିଯେ ସମାଲୋଚନାୟ ରଯେଛେ ବିଶ୍ଵର । ତାର ମଧ୍ୟେ ଅନ୍ୟତମ ହଲ ସୁଖେର ମତ ବିମୂର୍ତ୍ତ ଅନୁଭବକେ କୀଭାବେ ମୂର୍ତ୍ତ ଜିନିସ ଦିଯେ ମାପା ଯାବେ ? ତବେ ଏକଥା ସତି ଲାଭ ଆର ଲୋଭେର ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଜନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ଶୋଷଣ ଚଲିଲେ, ପ୍ରକୃତିଓ ମାନୁଷେର ଜୀବନକେ କ୍ରମଶ ଦୁର୍ବିଶହ କରେ ତୁଳବେ । ତୁଳବେଇ ।